

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 31 mars 2014
Nr. ref.: RK 584/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI120/13

Parashtrues

Ismete Veseli

Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 60/2012, të 4 qershorit 2013

GJKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruese e kërkesës është znj. Ismete Veseli (në tekstin e mëtejme: parashtruesja) nga fshati Rogoqicë, komuna e Kamenicës, e përfaqësuar nga avokati z. Mustafë Musa.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 60/2012, i 4 qershorit 2013, të cilin parashtruesja e kërkesës e ka pranuar më 27 qershor 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 60/2012, për të cilën pretendohet se i ka shkelur të drejtat e parashtrueses të garantuara me Kushtetutë duke e privuar në mënyrë të jashtëligjshme nga e drejta e pronësisë mbi paluajtshmërinë e fituar në bazë të kontratës mbi mbajtjen e përrjetshme.

Baza juridike

4. Neni 113.7 i Kushtetutës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregulli 56 i Rregullores së punës të Gjykatës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja)

Procedura në Gjykatë

5. Më 5 gusht 2013, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese.
6. Më 30 gusht 2013, Kryetari i Gjykatës caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova, kryesuese, dhe Kadri Kryeziu e Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 4 tetor 2013, Gjykata Kushtetuese kishte njoftuar parashtruesen e kërkesës dhe Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 14 tetor 2013, Gjykata kërkoi nga parashtruesja e kërkesës dokumentacionin shtesë të nevojshëm për shqyrtimin e kërkesës.
9. Më 5 nëntor 2013, Gjykata pranoi nga parashtruesja dokumentacionin e kërkuar shtesë.
10. Më 20 janar 2014, Kolegji shqyrtues pasi shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Nga dokumentacioni i bashkëngjitur me kërkesën, Gjykata konstaton se në Gjykatën Komunale në Gjilan, më 7 prill 2008, ishte vërtetuar kontrata për mbajtje të përrjetshme me numër veprues, Vr. nr. 1504/08, në mes të tani të ndjerit A. V. nga Gjilani dhe parashtrueses së kërkesës, I. V., po ashtu nga Gjilani, të cilët në momentin e nënshkrimit të kësaj kontrate ishin bashkëshortë në mes vete dhe në bazë të së cilës e drejta e pronësisë së paluajtshme e A. V.

pas vdekjes do t'i kalonte parashtrueses së kërkesës si kompensim për mbajtje të përjetshme.

12. Më 10 shkurt 2009, Gjykata Komunale në Gjilan ka nxjerrë Aktgjykimin C. nr. 306/08, me anë të të cilit në pikën I (një) të dispozitivit ka refuzuar si të pabazuar kërkesëpadinë e paditëses Sh. L. nga Prishtina (vajza natyrore e të ndjerit A. V.), me të cilën ajo kishte kërkuar prishjen e kontratës për mbajtje të përjetshme në mes të tani të ndjerit A. V. nga Gjilani dhe parashtrueses së kërkesës.
13. Në pikën II (dy) të dispozitivit të këtij aktgjykimi, Gjykata Komunale në Gjilan kishte aprovuar si të bazuar kërkesëpadinë e paditëses sa i përket kërkesës së dytë të saj, dhe ka anuluar kontratën mbi shitblerjen e paluajtshmërisë të lidhur në mes të parashtrueses së kërkesës në cilësinë e shitësit, dhe F. D. si blerës, e cila ishte vërtetuar në Gjykatën Komunale në Gjilan, me numër veprues, Vr. nr. 4611/08, më 26 gusht 2008, dhe atë për shkak të pavlefshmërisë absolute, sepse objekti i kontratës ka qenë jashtë qarkullimit juridik, ngase Gjykata Komunale kishte nxjerrë më herët aktvendim për aplikimin e masës së përkohshme të ndalimit të tjetërsimit të kësaj paluajtshmërie deri në përfundimin e kontestit me vendim të plotfuqishëm.
14. Më 28 shtator 2009, duke vepruar sipas ankesave të autorizuarve të të dyja palëve në kontest, Gjykata e Qarkut në Gjilan nxori Aktgjykimin Ac. nr. 162/09, me të cilin kishte prishur Aktgjykimin C. nr. 306/08 të Gjykatës Komunale në Gjilan, në alinenë 1 të dispozitivit duke e kthyer çështjen në rivendosje në Gjykatën Komunale, ndërsa alinenë 2 të këtij aktgjykimi e kishte lënë në fuqi duke refuzuar kështu ankesat e përfaqësuesve, edhe të paditësit, edhe të paditurës sa i përket kësaj pjese të aktgjyimit.
15. Në arsyetimin e vet, Gjykata e Qarkut kishte theksuar se dispozitivi dhe *“arsyetimi i aktgjyimit të Gjykatës Komunale janë kontradiktorë”* dhe *“kontrata për mbajtje të përjetshme është dokument publik, andaj si i tillë është dashur të përpilohet në mënyrë formale dhe të vërtetohet te gjyqtari”*.
16. Më 21 dhjetor 2010, Gjykata Komunale në Gjilan, në procedurën e përsëritur në përputhje me aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut të Gjilanit nxori Aktgjykimin C. nr. 733/2009 dhe aprovoi padinë e paditëses Sh. L. nga Prishtina dhe njëkohësisht anuloi kontratën mbi mbajtje të përjetshme, Vr. nr. 1504/2008, të vërtetuar me 7 prill 2008.
17. Më 26 janar 2012, Gjykata e Qarkut në Gjilan nxori Aktgjykimin Ac. nr. 60/2011, me të cilin ka refuzuar si të pabazuar ankesën e përfaqësuesit të parashtrueses së kërkesës.
18. Më 4 qershor 2013, Gjykata Supreme e Kosovës nxori Aktgjykimin Rev. nr. 60/2012, me të cilin refuzoi si të pabazuar revizionin e parashtrueses së kërkesës të paraqitur kundër Aktgjyimit të Gjykatës së Qarkut në Gjilan, Ac. nr. 60/2011, të 26 janarit 2012.
19. Në arsyetimin e aktgjyimit sipas revizionit, Gjykata Supreme në mes të tjerash ka konstatuar se *“gjykatat e instancës më të ulët, duke vërtetuar drejt dhe në*

mënyrë të plotë gjendjen faktike, kanë zbatuar drejt të drejtën materiale, kur kanë gjetur se kërkesëpadia e paditëses është e bazuar”.

Pretendimet e parashtruesit

20. Parashtruesja e kërkesës ka pretenduar se me aktgjykimin e Gjykatës Supreme dhe të gjykatave të instancës më të ulët *“është shkelur dispozita e nenit 22 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës për mbrojtjen e pronësisë”*.
21. Parashtruesja e kërkesës më tej theksoi se gjykatat e rregullta nuk kishin zbatuar ligjin e duhur me rastin e marrjes së vendimeve lidhur me kontestin.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Për të qenë në gjendje të gjykojë për kërkesën e parashtrueses, Gjykata paraprakisht vlerëson nëse parashtruesja i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të parapara me Kushtetutë, Ligjin për Gjykatën Kushtetuese dhe Rregulloren e punës të Gjykatës.
23. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:
“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
24. Në këtë drejtim, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtrueses është dorëzuar në Gjykatë nga një individ, brenda afatit katër (4) mujor të paraparë me ligj dhe pas shterimit të mjeteve juridike, andaj është e përshtatshme për t’u shqyrtuar në Gjykatën Kushtetuese.

Vlerësimi i aspekteve përmbajtjesore të kërkesës

25. Duke bërë vlerësimin e aspekteve përmbajtjesore të kërkesës, Gjykata vëren se parashtruesja e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 60/2012, të 4 qershorit 2013, me pretendimin se me këtë aktgjykim, por edhe me aktgjykimet e gjykatave të instancës më të ulët, i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë.
26. Gjykata vëren se parashtruesja në mënyrë të gabuar kishte theksuar shkeljen e nenit 22 të Kushtetutës duke i dhënë atij përmbajtjen e së drejtës të garantuar në pronë, sepse neni 22 i Kushtetutës në fakt i referohet zbatimit të drejtpërdrejtë të marrëveshjeve dhe instrumenteve ndërkombëtare, ndërsa e drejta e pronës garantohet me nenin 46 të Kushtetutës.
27. Pavarësisht nga kualifikimi juridik i dispozitës kushtetuese nga ana e parashtrueses për të cilën pretendon se është shkelur, Gjykata konstaton se parashtruesja në fakt nuk pajtohet me aktgjykimin përfundimtar të Gjykatës Supreme në rastin e saj para kësaj Gjykate.
28. Gjykata rikujton se, fakti i thjeshtë se parashtruesit janë të pakënaqur me rezultatin e rastit, nuk mund t’u shërbejë atyre si e drejtë të ngrenë një kërkesë

të argumentueshme për shkelje të dispozitave të Kushtetutës (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, kërkesa Nr. 5503/02, Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë, ose aktvendimin e Gjykatës Kushtetuese, rasti KI128/12, i 12 korrikut 2013, të parashtruesit Shaban Hoxha, në kërkesën për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 316/2011).

29. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës në asnjë mënyrë nuk ka prezantuar fakte se si ka ndodhur shkelja e pretenduar e dispozitës kushtetuese, në cilën fazë të procedurave gjyqësore, cilat janë elementet eventuale arbitrare në vendimet që i konteston, por se thjeshtë ka potencuar se është aplikuar gabimisht ligji për trashëgiminë në vend të ligjit për familjen dhe se për pasojë, parashtruesja ka humbur të drejtën në pronë të fituar sipas kontratës për mbajtje të përjetshme.
30. Në referim të këtij pretendimi, Gjykata potencon faktin se Gjykata Supreme në arsyetimin e Aktgjykimit Rev. nr. 60/2012, të 4 qershorit 2013, ka theksuar se “*gjykatat e instancës më të ulët,....(.....)...*, kanë zbatuar drejt të drejtën materiale”, andaj gjykata në këto rrethana nuk mund të konstatojë se ka pasur shkelje të të drejtave të njeriut në dëm të parashtrueses.
31. Lidhur me si më sipër, duhet kujtuar se njëri nga parimet themelore të vlerësimit kushtetues, është parimi i subsidiaritetit. Në kontekstin e veçantë të Gjykatës Kushtetuese, do të thotë që detyra për të siguruar respektimin e të drejtave të parashikuara nga Kushtetuta, u takon në radhë të parë autoriteteve vendore gjyqësore, dhe jo drejtpërsëdrejti apo menjëherë Gjykatës Kushtetuese (shih, Scordino kundër Italisë, nr. 1, [DHM], § 140), andaj në këtë drejtim, Gjykata vëren se edhe çështjes së adresuar nga parashtruesja e kërkesës, përgjigje efektive i ka dhënë edhe Gjykata Supreme duke e arsyetuar me argumente vendimin e nxjerrë.
32. Gjykata nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe konstatimi i gjendjes së drejtë e të plotë faktike është në juridiksionin e gjykatave të rregullta, në rastin konkret i Gjykatës Supreme dhe i gjykatave të instancës më të ulët dhe roli i saj është vetëm që ta sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore, prandaj nuk mund të veprojë si “*gjykatë e shkallës së katërt*” (shih, *mutatis mutandis*, i. a., Akdivar kundër Turqisë, 16 shtator 1996, R. J. D, 1996-IV, para. 65).
33. Për më tepër, për t’u shpallë vendimi i një autoriteti publik si jokushtetues, parashtruesi i kërkesës do të duhej *prima facie* të dëshmojë para Gjykatës Kushtetuese se “*vendimi i autoritetit publik, si i tillë, do të jetë tregues i një shkeljeje të kërkesës për gjykim të drejtë, dhe nëse, paarsyeshmëria e atij vendimi është aq e dukshme sa që vendimi mund të konsiderohet si vendim tej mase arbitrar*” (shih, GJEDNJ, Khamidov kundër Rusisë, Aktgjykimi i 15 nëntorit 2007, § 175).
34. Në këto rrethana, Gjykata konstaton se faktet e paraqitura nga parashtruesja në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese; andaj nuk mund të konstatohet se kërkesa ishte e bazuar dhe në

përputhje me rregullin 36 paragrafi 2 pika b, prandaj Gjykata gjen se kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme si qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 20 të Ligjit dhe me rregullin 36 të Rregullores së punës, më 20 janar 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. Ky vendim do t'u kumtohet palëve dhe do të publikohet në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese; dhe
- III. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Robert Carolan

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani